Slovo k povzbuzení na neděli 29. listopadu 2026, na **1. neděli adventní** – B
Biblická čtení: Iz 63,16b-17.19b; 64,2b-7; Ž 80; 1Kor 1,3-9; Mk 13,33-37

Milé sestry, milí bratří,

čím by **advent** měl být, se na jeho začátku připomíná snad každoročně. A asi je to i dobře. Opakovaná připomínka nás chce **povzbudit**, aby tato působivá liturgická **doba neprošla** jen tak **kolem** nás, **bez** našeho zastavení. Aby **Kristus neprošel** spolu s ní, aniž bychom si ho všimli. Abychom si za tři, čtyři týdny zase **nepovzdychli**, že adventní doba už **skončila**, aniž jsme jakkoli hlouběji postřehli, že byla, natož aby s námi jakkoli hnula. A tak dále…
A tak tedy: Advent je **čekáním** na **Kristův příchod**. *Adventus* znamená příchod. Předně ten, který teprve **nastane**, ve smrti každého člověka a na konci světa. O něm je především první část adventní doby, zejména dnešní neděle. Advent je zároveň **čekáním** na oslavu **Kristova příchodu**, který **už nastal**, je přípravou na Vánoce. Po celou dobu zaznívají stará mesiánská proroctví, „starozákonní evangelista" Izaiáš bude naším věrným průvodcem. Na durhou a třetí neděli adventní před námi bude stát Jan Křtitel, předchůdce Páně. A v předvánočním týdnu pak Panna Maria, matka Páně, a spolu s ní se před námi rozevřou události narození Krista bezprostředně předcházející.
S cílem **Kristova** nového **příchodu** do našeho **života** a **světa**, toho, ve kterém žijeme a který svým jednáním ovlivňujeme. Kristův příchod by měl přinést **posilu** našeho **vztahu** k němu, posilu naší **křesťanské víry** a posilu touhy konat **dobro**. Posilu naší životní **radosti**, chuti žít, naší touhy a snahy o nápravu **k lepšímu**. Kristův příchod by se proto měl nějak projevit i v obnově našich **vztahů**, s Bohem i lidmi, v **polepšení** našich činů, našeho smýšlení, v touze něco **dobrého** dělat. Aspoň trochu.
Zkusme proto začít advent s nějakým **předsevzetím**, plánem, co konkrétního pro Kristovo přicházení ze své strany můžeme udělat.

Do těchto asi každoročních připomínek nán zaznělo dnešní **evangelium**. Byla to část **Ježíšovy řeči** o jeho druhém příchodu na konci světa. Evangelista **Marek**, podobně jako Matouš a Lukáš, její pronesení situuje na samý závěr Ježíšova veřejného působení, mezi vjezd do Jeruzaléma a Poslední večeři.
V Markově podání je součástí této řeči jedno z takzvaných **otrockých či služebnických přirovnání**, podobenství, v Markově evangeliu vlastně jediné. Hlavními aktéry těchto příběhu či obrazů jsou **služebníci** nějakého pána, kteří mají v mezičase jeho **nepřítomnosti** své **úkoly**, například spravovat jeho hřivny či se starat o jeho dům a další služebnictvo. Tito služebníci vždy mají nějak představovat **křesťany**, všechny lidi v době mezi Kristovým nanebevstoupením a jeho konečným příchodem. Tedy i v době naší.

V centru pozornosti dnešního služebnického přirovnání stojí **vrátný**, který je představen jako příklad i pro všechny ostatní služebníky. Má **bdít**; i v noci, i o půlnoci, za kuropění či brzy ráno. Tedy v časech, kdy se zpravidla spí, kdy mnozí i spí, kdy dobrovolně bdí jen ti, kdo **musí**; něco činit, na někoho či něco čekat. Vrátný patří mezi ně. Bděle **čeká** a ochotně **otevírá** dveře, zvlášť když přijde jeho pán. To jsou jeho dva základní úkoly. Koná-li je, stává se **vzorem** pro každého dalšího člověka. Aby i on byl **bdělý**, ostražitý, **připravený** k činu. Aby **neprospal** svůj život. Aby konal, co je **třeba**, a tak **otevíral** dveře. I Bohu, Kristu. I lidem.
Noc má v biblické obraznosti řadu významů, leckdy spíše **negativních**. Metafora je celkem zřejmá. V našem případě, aspoň dle některých biblistů, nocí však může být míněn **i obyčejný život**, ten v mezičase mezi oběma Kristovými příchody, v čase církve. Ale i život mezi narozením a smrtí každého jednotlivého člověka. Především **běžný život**, neboť právě ten člověka někdy tak **ukolébá**, že už od života nic nového nečeká, že žije už jen jakoby ze **setrvačnosti**. Den se mu stane nocí, život ho ukolébá, zdá se mu, že Kristus nepřichází.

Přirovnání dávající za příklad vrátného vybízí předně k **bdělosti** (*agrypnía*), k životní bdělosti podle evangelia, ke snaze nepropásnout příchod Páně, ať bude jakýkoli. Čekat na něj a otevřít mu. **Vnímat a konat**. V každodenním životě. «Bděte tedy, protože nevíte, kdy přijde pán domu… Co říkám vám, říkám všem: bděte!» jsme slyšeli.

První generace křesťanů podobné evangelijní výzvy k bdělosti četly v přesvědčení, že **Kristus**, který po svém zmrtvýchvstání odešel do nebe, se zase **brzy vrátí**, že se toho mnozí ještě dočkají, že proto mají **bdít**. Postupem času, jak Kristus nepřicházel, se četba a interpretace těchto a jim podobných pasáží pochopitelně **posunuly**. Stále sice zůstal rozměr očekávání Kristova příchodu **na konci světa**, který jednou skutečně nastane, byť nikdo neví kdy, ale mnohem intenzivnější se vše začalo vztahovat ke Kristovu příchodu na konci každého lidského života, **ve smrti člověka**. Pro její nečekanost má být člověk stále **bdělý**. Takováto četba se ještě zintenzivnila v dobách následného **pronásledování** křesťanů v římském impériu, kdy smrt i pro vyznání víry v Ježíše a život podle ní hrozila každým dnem. Podobně intenzivněji zněla a stále zní výzva k bdělosti ve všech **těžkých a složitých** dobách pro jakéhokoli člověka. Zejména v takových chvílích tak má člověku zazářit **příklad vrátného**, který bdí a koná.

Na vrátného si má člověk **vzpomenout** zejména v **noci**. V různých rovinách této **metafory**, včetně těch negativních, jakými jsou noc ducha, noc života, noc vztahů. Ale třeba i v tom smyslu, kdy takovou nocí se může stát i **obyčejný život**, jeho starosti, jeho stereotyp.
Zvlášť tedy pokud se člověku zdá, že se mu jeho život stal již nějak **příliš obyčejným**, že z jeho obyčejnosti třeba už poněkud **vyhořel**, že den života se mu pomalu stal **nocí**, že jeho světlo nějak setmělo, vyhaslo, má zkusit **vzpomenout na vrátného**: Má zkusit se znovu **probudit**, znovu **čekat** na Kristovo nové přicházení, nepropásnout je, uchopit Ježíšovu pomocnou ruku a nechat se Kristem znovu vybídnout k činům.

Milé sestry, milí bratří, **advent** jako doba nového **přicházení Krista**, Božího Syna do našeho života by se tak měl stát i dobou nového **probuzení**, bdělosti, nového **rozhoření**: Našeho vztahu k Bohu, lidem a dobru. Rozhoření, které se nakonec kryje s **bdělostí**, s **čekáním vrátného** na svého pána ve všech podobách jeho přicházení, s bdělostí, která umí **přejít v čin**. Už bdělé **čekání** je však **čin**, plod našeho chtění a rozhodnutí, stejně jako **otevření** dveří.
Noc, ať je jakákoli, k adventní bdělosti přímo **volá**.
Kéž by nám k stávání se **vrátným** pomohla třeba i trocha adventní **střídmosti**, trocha ochuzení se o přesycenost, o nedobrou kompenzaci noci.